

VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
TỐI CAO **Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 1296/VKSTC-C1

Hà Nội, ngày 26 tháng 3 năm 2025

V/v góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật
Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi)

Kính gửi: Bộ Công an

Phúc đáp Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an về việc tham gia ý kiến đối với Tờ trình và dự thảo Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi) (sau đây gọi tắt là dự thảo Luật), VKSND tối cao có ý kiến như sau:

I. Về những vấn đề cần xin ý kiến trong dự thảo Tờ trình

1. Về thẩm quyền của các cơ quan Cảnh sát biển, Kiểm ngư, Kiểm lâm, Hải quan

Dự thảo Tờ trình nêu hướng bỏ thẩm quyền thụ lý, khởi tố, tiến hành các hoạt động điều tra và chuyển kết luận điều tra cùng hồ sơ vụ án đến Viện kiểm sát quyết định việc truy tố (trong thời gian 01 tháng đối với tội phạm ít nghiêm trọng trong trường hợp phạm tội quả tang, chứng cứ và lai lịch người phạm tội rõ ràng) của Cảnh sát biển, Kiểm ngư, Kiểm lâm và Hải quan. Tuy nhiên, Tờ trình chưa chỉ rõ căn cứ (kết quả, hạn chế) trên cơ sở đánh giá thực tiễn, số liệu dẫn chứng đối với công tác này của các cơ quan nêu trên. Đề nghị bổ sung làm rõ căn cứ để bảo đảm tính thuyết phục của đề xuất trên.

2. Đối với quy định về Cơ quan điều tra VKSND tối cao

Dự thảo Luật đưa ra hai phương án: (1) Bỏ CQĐT VKSND tối cao; (2) giữ quy định CQĐT VKSND tối cao có thẩm quyền điều tra đối với các tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp và các tội phạm về chức vụ đối với người phạm tội là người thuộc các cơ quan tư pháp (trừ cán bộ của Viện kiểm sát) và bổ sung Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an tiến hành điều tra các tội xâm phạm hoạt động tư pháp, tội phạm về tham nhũng, chức vụ mà người phạm tội là cán bộ thuộc VKSND.

VKSND tối cao thấy rằng cần giữ nguyên quy định về Cơ quan điều tra VKSND tối cao như quy định hiện nay, bởi các lý do sau đây:

Thứ nhất, về việc sắp xếp tinh gọn đầu mối Cơ quan điều tra, Kết luận số 92-KL/TW ngày 12/3/2014 của Bộ Chính trị đã nêu: “Giữ nguyên hệ thống tổ chức các cơ quan điều tra chuyên trách tại Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao, VKSQS Trung ương như hiện nay và sắp xếp tinh gọn đầu mối trong từng cơ quan, bảo đảm hiệu quả, tiết kiệm, không chồng chéo nhiệm vụ”. Như vậy, việc sắp xếp tinh gọn cơ quan điều tra là tinh gọn đầu mối các cơ quan điều tra

trong từng cơ quan (Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao) không phải là gom các cơ quan điều tra trong từng Bộ, ngành lại với nhau, sẽ không bảo đảm sự khách quan, độc lập.

Thứ hai, Viện kiểm sát là cơ quan có chức năng thực thành quyền công tố, kiểm sát việc tuân theo pháp luật trong hoạt động tư pháp. Với chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn luật định, VKS tham gia tất cả các hoạt động tố tụng tư pháp hình sự (từ giai đoạn tiếp nhận giải quyết tin báo, tố giác về tội phạm, khởi tố, điều tra, truy tố, xét xử cho đến giai đoạn thi hành án hình sự), lĩnh vực tố tụng dân sự, hành chính, kinh doanh thương mại, lao động... (từ khi Tòa án thụ lý vụ án, xét xử đến thi hành án dân sự). Mặt khác, VKS cũng có nhiệm vụ trực tiếp giải quyết và kiểm sát việc giải quyết khiếu nại và tố cáo của các cơ quan tư pháp. Do vậy, VKS là cơ quan duy nhất có điều kiện theo sát, nắm chắc các hoạt động giải quyết vụ việc, vụ án của các chủ thể tiến hành tố tụng. Với tính chất như vậy, VKS có điều kiện để phát hiện xử lý các tội phạm trong lĩnh vực tư pháp hiệu quả hơn các cơ quan khác. Việc giao cho VKS có thẩm quyền điều tra các tội phạm trong lĩnh vực tư pháp như quy định hiện nay là phù hợp.

Thứ ba, VKS là một hệ thống cơ quan độc lập, Viện trưởng VKSND tối cao báo cáo kết quả công tác trực tiếp trước Quốc hội. Với chức năng hiện nay, VKS có vai trò quan trọng trong kiểm soát quyền lực nhà nước nói chung và kiểm soát quyền lực trong lĩnh vực tư pháp nói riêng. Việc CQĐT VKSND tối cao thực hiện nhiệm vụ điều tra các tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp và các tội phạm về tham nhũng chức vụ trong hoạt động tư pháp nhằm góp phần bảo đảm cho một nền tư pháp trong sạch, bảo vệ công lý, bảo đảm quyền con người, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp trong tình hình mới.

Thứ tư, về cơ bản các cơ quan đều thực hiện nhiều chức năng, nhiệm vụ khác nhau, như: Bộ Công an vừa thực hiện chức năng điều tra, vừa tiến hành các hoạt động giám định tư pháp về hình sự, chức năng tạm giữ, tạm giam và thi hành án hình sự; Bộ Quốc phòng quản lý toàn bộ hệ thống tư pháp trong quân đội (cả Cơ quan điều tra, VKS và Tòa án quân sự...); Tòa án nhân dân các cấp xét xử khách quan, nghiêm minh đối với người phạm tội, trong đó có cán bộ, công chức ngành Tòa án vi phạm pháp luật. Thực hiện nhiều nhiệm vụ khác nhau, nhưng các Bộ, Ngành đều làm tốt nhiệm vụ được giao và bảo đảm được sự khách quan. Đối với ngành Kiểm sát kết quả công tác trong những năm qua luôn được Quốc hội ghi nhận, đánh giá thực hiện tốt nhiệm vụ điều tra, nhiệm vụ thực hành quyền công tố, kiểm sát điều tra đối với tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp và tội phạm tham nhũng chức vụ trong hoạt động tư pháp, không bỏ lọt tội phạm, không làm oan người vô tội, không có trường hợp nào Tòa án tuyên không phạm tội và luôn làm tốt công tác kiến nghị phòng ngừa vi phạm, tội phạm trong hoạt động tư pháp. Theo quy định của Luật tổ chức Cơ quan điều tra năm 2015, Cơ quan điều tra VKSND tối cao đã được mở rộng thêm nhiệm

vụ điều tra đối với 23 tội phạm thuộc nhóm tội tham nhũng, chức vụ trong hoạt động tư pháp so với trước đây.

Với truyền thống 63 năm kể từ khi ngành Kiểm sát thực hiện nhiệm vụ điều tra cho đến nay, Cơ quan điều tra VKSND tối cao không ngừng phát triển. qua nhiều giai đoạn, nhiều thời kỳ luôn khẳng định được vai trò và luôn hoàn thành tốt nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước giao cho.

Thứ năm, kinh nghiệm quốc tế cho thấy: một số quốc gia như Trung Quốc, Hàn Quốc, Nhật Bản, Mỹ... Công tố viên/ Kiểm sát viên của Viện Công tố/Viện kiểm sát thực hiện hoạt động điều tra trong quá trình thực hiện chức năng, nhiệm vụ. Đặc biệt ở Trung Quốc, tổ chức hệ thống cơ quan điều tra của VKS từ cấp trung ương đến một số tỉnh để thực hiện thẩm quyền điều tra các tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp. Điều này xuất phát từ nguyên lý công tố bám sát, chỉ đạo điều tra, trực tiếp tiến hành điều tra trong trường hợp cần thiết. Về bản chất, hoạt động điều tra là công tác nối dài của quyền công tố, nhằm mục đích phòng ngừa oan sai, chống vi phạm trong hoạt động tố tụng tư pháp. Ở Việt Nam, hoạt động điều tra tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp của VKSND là công tác nối dài của chức năng thực hành quyền công tố, nhằm thực hiện nhiệm vụ bảo đảm hoạt động tố tụng của các cơ quan tư pháp, tuân thủ pháp luật, góp phần hiệu quả trong đấu tranh, phòng chống tội phạm tham nhũng, chức vụ nói chung và tham nhũng, chức vụ và xâm phạm hoạt động tư pháp nói riêng, góp phần xây dựng nền tư pháp liên chính, trong sạch.

Với những căn cứ nêu trên, việc tiếp tục quy định Cơ quan điều tra Viện kiểm sát nhân dân tiến hành điều tra tội phạm xâm phạm hoạt động tư pháp và tội phạm tham nhũng, chức vụ trong hoạt động tư pháp trong Luật Tổ chức Cơ quan điều tra hình sự là khách quan và cần thiết.

II. Đối với dự thảo Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi)

1. Về một số định hướng lớn

- *Việc bãi bỏ các quy định về tổ chức bộ máy của CQĐT của Công an nhân dân, của Bộ Quốc phòng và của VKSND*: Dự thảo Luật đề xuất theo hướng bỏ các quy định về tổ chức bộ máy của CQĐT của các Bộ, Ngành, thay thế vào đó là các quy định giao cho người đứng đầu Bộ, Ngành căn cứ vào cơ cấu tổ chức, nhiệm vụ của Bộ, ngành trong từng thời kỳ quy định về tổ chức bộ máy các CQĐT thuộc Bộ, ngành mình bảo đảm tính linh hoạt trong quản lý, chỉ đạo, điều hành. Về vấn đề này, căn cứ quy định của Luật Ban hành văn bản quy phạm pháp luật, luật tổ chức của các cơ quan (Quốc hội, Chính phủ, Công an, Viện kiểm sát...) thì tổ chức bộ máy, thẩm quyền và nhiệm vụ quyền hạn của các cơ quan điều tra là vấn đề quan trọng, mang tính nguyên tắc phải được quy định cụ thể bằng Luật, bảo đảm tính khách quan, minh bạch, thống nhất. Trên cơ sở đó, thủ trưởng các cơ quan mới có căn cứ để hướng dẫn cụ thể trong tổ chức triển khai việc thực hiện quy định của luật. Đề nghị bỏ nội dung quy định tại

khoản 3 Điều 5, khoản 3, 4 Điều 6, khoản 3 Phương án 2 Điều 7 của dự thảo Luật. Đồng thời, bổ sung nội dung quy định về tổ chức bộ máy của CQĐT của Bộ Công an, Bộ Quốc phòng, VKSND tối cao tương ứng như cách quy định tại Luật Tổ chức CQĐT hình sự năm 2015.

- *Về điều chỉnh lại nhiệm vụ, quyền hạn của CQĐT VKSND tối cao:* Quan điểm về việc cần giữ nguyên nhiệm vụ, quyền hạn CQĐT đã được phân tích ở trên. Do vậy, đề nghị bỏ các quy định (khoản 3 Điều 17 dự thảo Luật) trong dự thảo Luật liên quan đến chuyển giao một phần nhiệm vụ điều tra thuộc CQĐT VKSND tối cao cho các cơ quan khác như nhiệm vụ quyền hạn của Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an cho thống nhất với quy định tương ứng trong các chương của dự thảo Luật.

2. Về một số nội dung cụ thể

2.1. Đối với các quy định liên quan đến Cơ quan điều tra VKSND tối cao trong dự thảo Luật: Đề nghị rà soát, điều chỉnh, bổ sung các nội dung liên quan trong dự thảo Luật theo hướng giữ nguyên quy định về Cơ quan điều tra VKSND tối cao.

2.2. Đối với Chương I: Những quy định chung

(1) *Đối với phạm vi điều chỉnh (Điều 1 dự thảo Luật):* Đề nghị bổ sung cụm từ “bộ máy” vào sau cụm từ “tổ chức” cho đầy đủ, chính xác và thống nhất với nội dung của các điều trong dự thảo Luật.

(2) *Về nguyên tắc tổ chức điều tra hình sự (khoản 4 Điều 3 dự thảo Luật):* quy định “Chỉ cơ quan, người có thẩm quyền quy định trong Luật này mới được tiến hành hoạt động điều tra hình sự” là chưa phù hợp vì: Theo quy định của BLTTHS thì Kiểm sát viên cũng được tiến hành một số hoạt động điều tra khi thực hành quyền công tố.

(3) *Về quy định hệ thống CQĐT (Điều 4 dự thảo Luật):* Đề nghị sử dụng phương án 2, giữ nguyên quy định tại khoản 3 Điều 4 Luật Tổ chức CQĐT hình sự năm 2015 (giữ quy định về CQĐT VKSND tối cao).

(4) *Đối với CQĐT của Công an nhân dân (Điều 5 dự thảo Luật):* Đề nghị bỏ nội dung quy định tại khoản 3 Điều 5 dự thảo Luật và bổ sung quy định tại chương II tương ứng về tổ chức bộ máy như cách quy định của Luật Tổ chức CQĐT hình sự năm 2015.

(5) *Đối với CQĐT trong Quân đội nhân dân (Điều 6 dự thảo Luật):* Đề nghị bỏ quy định tại khoản 3 Điều 6 dự thảo Luật cho thống nhất với cách quy định tại Điều 5 dự thảo Luật.

(7) *Về nhiệm vụ, quyền hạn của CQĐT (Điều 8 dự thảo Luật):* Đề nghị giữ nguyên quy định tại khoản 4 Điều 8 dự thảo Luật như quy định của khoản 4 Điều 8 Luật tổ chức CQĐT hình sự năm 2015 (thay thế cụm từ “phát hiện nguyên nhân” tại khoản 4 Điều 8 dự thảo Luật bằng cụm từ “tìm ra nguyên nhân”).

(8) *Đối với các cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra (Điều 9, 10 dự thảo)*

- Đề nghị sửa đổi từ “*Cục trinh sát biên phòng*” thành “*Cục Trinh sát*” tại khoản 1 Điều 9 trong dự thảo Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi) cho phù hợp với Luật Biên phòng.

- Đề phù hợp với quy định của Bộ luật hình sự về tội phạm đề nghị sửa đổi Điều 10 Dự thảo Luật như sau: “*Cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra khi thực hiện nhiệm vụ trong lĩnh vực quản lý của mình mà tiếp nhận tố giác, tin báo về tội phạm hoặc phát hiện hành vi có dấu hiệu tội phạm thì tiến hành các hoạt động kiểm tra, xác minh và điều tra theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự và Luật này*”.

(9) *Về trách nhiệm của cơ quan, tổ chức và cá nhân trong hoạt động điều tra hình sự (Điều 12 dự thảo Luật)*: Đề nghị bổ sung cụm từ “pháp nhân” vào cụm từ “người có hành vi phạm tội” cho đầy đủ và thống nhất về chủ thể thực hiện hành vi phạm tội với Bộ luật Hình sự. Theo đó điều chỉnh thành “*để xem xét khởi tố đối với người, pháp nhân có hành vi phạm tội...*”.

(10) *Về quy định những hành vi bị nghiêm cấm (Điều 10 Dự thảo Luật)*

- Theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự, Điều tra viên có nhiệm vụ lập hồ sơ giải quyết nguồn tin về tội phạm, do đó cần bổ sung quy định tại khoản 1 Điều 14 “*Làm sai lệch hồ sơ vụ án, hồ sơ giải quyết nguồn tin về tội phạm*” để đảm bảo sự phù hợp với quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự.

- Chưa quy định hành vi tham nhũng, tiêu cực trong hoạt động điều tra là hành vi bị nghiêm cấm nên đề nghị bổ sung “*Nhận hối lộ, môi giới hối lộ, lạm dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ hoặc hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực khác*”.

2.3. *Đối với Chương II: Nhiệm vụ, quyền hạn của CQĐT của Công an nhân dân*: Đối với nhiệm vụ, quyền hạn của Cơ quan Cảnh sát điều tra Bộ Công an (Điều 17 dự thảo Luật), đề nghị bỏ cụm từ “*các cơ quan của Công an cấp xã và*” trước cụm từ “*cơ quan của lực lượng Cảnh sát nhân dân được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra*” tại khoản 4 Điều 17 dự thảo Luật bởi: theo quy định tại khoản 6 Điều 9 dự thảo Luật thì Công an cấp xã đã được quy định là cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra.

3. *Đối với Chương VII: Thủ trưởng, Phó Thủ trưởng Cơ quan điều tra, Điều tra viên và cán bộ điều tra*

(1) *Về quy định những việc Điều tra viên không được làm (Điều 42 dự thảo Luật)*: Đề nghị bổ sung tại khoản 4 nội dung “*4. Những hành vi bị nghiêm cấm quy định tại Điều 14 Luật này*”

(2) Về quy định bổ nhiệm, miễn nhiệm, cách chức Điều tra viên (Điều 43 dự thảo Luật): Đề nghị bổ sung cụm từ “xác minh nguồn tin về tội phạm” vào sau cụm từ “điều tra vụ án hình sự” tại điểm a khoản 4 Điều 43 của Dự thảo Luật.

Trên đây là ý kiến VKSND tối cao về Hồ sơ dự án Luật tổ chức Cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), kính gửi Bộ Công an./.

Nơi nhận:

- Như kính gửi;
- Đ/c Viện trưởng VKSNDTC (để b/c);
- Lưu VT VKSTC. *B*

**KT.VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Trần Hải Quân

Ký bởi: BỘ QUỐC PHÒNG

Ngày ký: 26-03-2025

10:46:57 +07:00

BỘ QUỐC PHÒNG

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1457/BQP-ĐTHS

Hà Nội, ngày 25 tháng 3 năm 2025

V/v tham gia ý kiến đối với Hồ sơ
dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra
hình sự (sửa đổi)

Kính gửi: Bộ Công an.

Phục đáp Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an về việc đề nghị góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra (CQĐT) hình sự (sửa đổi).

Bộ Quốc phòng cơ bản nhất trí với bố cục, nội dung, hình thức các dự thảo văn bản Hồ sơ dự án Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi) và có một số ý kiến tham gia như sau:

1. Giữ nguyên mô hình tổ chức CQĐT trong Quân đội nhân dân được quy định tại khoản 1, khoản 2, Điều 6 của dự thảo. Lý do:

- *Thứ nhất:* CQĐT trong Quân đội nhân dân có thẩm quyền điều tra theo thẩm quyền xét xử của Tòa án quân sự, hiện nay mô hình, tổ chức Tòa án quân sự không thay đổi.

- *Thứ hai:* Nguyên tắc tổ chức hệ thống CQĐT được tổ chức theo mô hình tổ chức Quân đội nhân dân phù hợp với đặc thù Quân đội, các CQĐT trong Quân đội nhân dân được tổ chức tại quân khu, quân chủng, Bộ đội Biên phòng, quân đoàn, binh chủng, Bộ Tổng Tham mưu, tổng cục ... Đối với các CQĐT hình sự khu vực trực thuộc các quân khu và tương đương có biên chế từ 5 - 7 đ/c/Cơ quan, tổng biên chế khoảng 350 đ/c, đảm nhiệm địa bàn hoạt động từ 01 - 03 tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương; trong đó có một số CQĐT hình sự với phạm vi hoạt động trên địa bàn ½ đất nước. Việc không tổ chức chính quyền cấp huyện không ảnh hưởng đến tổ chức, hoạt động của các CQĐT trong Quân đội nhân dân, kể các CQĐT hình sự khu vực.

- *Thứ ba:* Tổng kết thực tiễn mô hình tổ chức hệ thống CQĐT đang phát huy tác dụng, bảo đảm tính kế thừa qua các giai đoạn, phù hợp với quy định pháp luật của Nhà nước, đặc thù của các đơn vị. CQĐT luôn phải cơ động theo đội hình chiến đấu, sẵn sàng chiến đấu của đơn vị để xử lý, giải quyết các vụ việc kịp thời, đúng quy định của pháp luật, bảo vệ kỷ luật chiến trường, phục vụ cho nhiệm vụ quân sự, chính trị của đơn vị. Kết quả công tác của CQĐT đã góp phần giữ nghiêm kỷ luật, tăng cường sức mạnh chiến đấu của Quân đội, xây dựng Quân đội chính quy, tinh nhuệ, hiện đại.

2. Đề nghị nghiên cứu không quy định nội dung “*Căn cứ vào nhiệm vụ và tổ chức của Quân đội nhân dân trong từng thời kỳ, Chính phủ trình Ủy ban thường vụ Quốc hội quyết định việc thành lập hoặc giải thể Cơ quan An ninh điều tra quân khu và tương đương, CQĐT hình sự quân khu và tương đương,*

CQĐT hình sự khu vực” tại khoản 3, Điều 6 và sửa nội dung tại khoản 4, Điều 6 thành: “Căn cứ vào nhiệm vụ và tổ chức của Quân đội nhân dân trong từng thời kỳ và cơ cấu tổ chức của Bộ Quốc phòng, Bộ trưởng Bộ Quốc phòng quyết định thành lập, tổ chức lại, sáp nhập, thay đổi tên gọi, giải thể; quy định về tổ chức bộ máy, địa bàn hoạt động, con dấu, biên chế của các CQĐT trong Quân đội nhân dân”.

Lý do: CQĐT trong Quân đội nhân dân được tổ chức tại các cơ quan, đơn vị Quân đội, theo quy định Bộ trưởng Bộ Quốc phòng có quyết định giải thể, thành lập, sáp nhập các cơ quan, đơn vị trong Quân đội nhân dân¹. Vì vậy, quy định Bộ trưởng Bộ Quốc phòng căn cứ vào nhiệm vụ và tổ chức của Quân đội nhân dân trong từng thời kỳ quyết định thành lập, tổ chức lại, sáp nhập, thay đổi tên gọi, giải thể các CQĐT trong Quân đội nhân dân là phù hợp đáp ứng yêu cầu đấu tranh, phòng, chống tội phạm trong Quân đội nhân dân và bảo đảm đồng bộ với quy định về CQĐT trong Công an nhân dân được quy định tại Điều 5.

3. Tại Điều 19 dự thảo Luật đề nghị bổ sung 01 khoản quy định về nhiệm vụ, quyền hạn của Cơ quan An ninh điều tra Bộ Quốc phòng, cụ thể “*Tiến hành điều tra vụ án hình sự về tội phạm khác liên quan đến an ninh quốc gia, an ninh Quân đội hoặc để đảm bảo khách quan theo sự phân công của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng*”. Lý do: Để đảm bảo yêu cầu chính trị, công tác bảo vệ chính trị nội bộ trong Quân đội đối với các vụ án có tính chất phức tạp liên quan đến an ninh quốc gia, an ninh Quân đội.

4. Đối với các phương án về thẩm quyền CQĐT của Viện kiểm sát nhân dân tối cao: CQĐT của Viện kiểm sát nhân dân tối cao gồm có: CQĐT Viện kiểm sát nhân dân tối cao và CQĐT Viện kiểm sát quân sự trung ương. Đề nghị Bộ Công an nghiên cứu, báo cáo cấp có thẩm quyền xem xét việc giữ nguyên, bỏ hoặc thu hẹp thẩm quyền CQĐT của Viện kiểm sát nhân dân tối cao.

5. Đối với quy định về cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra thuộc Bộ đội Biên phòng

- Tại khoản 1, Điều 9, Chương I, đề nghị bổ sung “Đoàn Trinh sát” là cơ quan được giao tiến hành một số hoạt động điều tra trong Bộ đội Biên phòng (BĐBP). Lý do: Đoàn Trinh sát trực thuộc Cục Trinh sát có chức năng, nhiệm vụ là đơn vị trực tiếp đấu tranh với các loại tội phạm được quy định tại Chương XIII của Bộ luật hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017). Việc không quy định Đoàn Trinh sát là cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra gây khó khăn cho công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm liên quan đến an ninh quốc gia.

¹ Như: Quyết định số 5901/QĐ-BQP ngày 07/12/2024 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc giải thể Quân đoàn 3, Quyết định số 5902/QĐ-BQP ngày 07/12/2024 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc giải thể Quân đoàn 4; Quyết định số 5989/QĐ-BQP ngày 10/12/2024 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc thành lập Quân đoàn 34. Quyết định số 366/QĐ-BQP ngày 24/01/2025 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về việc sáp nhập Tổng cục Hậu cần, Tổng cục Kỹ thuật và tổ chức lại thành Tổng cục Hậu cần - Kỹ thuật.

- Tại Điều 26, Chương V - Nhiệm vụ, quyền hạn điều tra của BDBP:

+ Đề nghị bổ sung thẩm quyền điều tra của BDBP đối với các tội danh quy định tại Điều 190 (Tội sản xuất, buôn bán hàng cấm), Điều 191 (Tội tàng trữ, vận chuyển hàng cấm), Điều 232 (Tội vi phạm về khai thác, bảo vệ rừng và lâm sản), Điều 234 (Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật hoang dã) và Điều 244 (Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm) Bộ luật hình sự. Lý do: Trong quá trình thực hiện nhiệm vụ, BDBP trực tiếp phát hiện, bắt giữ hoặc tiếp nhận tố giác, tin báo về các loại tội phạm nêu trên tuy nhiên do không có thẩm quyền điều tra nên phải bàn giao ngay cho các CQĐT có thẩm quyền, BDBP không có điều kiện mở rộng, thu thập tài liệu, chứng cứ phục vụ đấu tranh truy bắt kịp thời các đối tượng có liên quan.

+ Bổ sung các chức danh Cục trưởng Cục Phòng, chống ma túy và tội phạm, Đoàn trưởng Đoàn đặc nhiệm phòng, chống ma túy và tội phạm, Chỉ huy trưởng BDBP tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương, Chỉ huy trưởng Biên phòng Cửa khẩu cảng, Đồn trưởng Đồn biên phòng đều có thẩm quyền điều tra đối với Tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy (Điều 255). Lý do: Theo quy định tại khoản 2, Điều 26, Chương V thì chỉ có Đồn trưởng đồn Biên phòng ở vùng sâu, vùng xa (do Chính phủ quy định) mới có thẩm quyền tiến hành các hoạt động điều tra ban đầu (07 ngày) đối với tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy (Điều 255 Bộ luật Hình sự). Tuy nhiên, thời gian qua, hoạt động của tội phạm tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy chủ yếu xảy ra tại các quán karaoke, nhà nghỉ tập trung tại các khu trung tâm, du lịch... (trên địa bàn khu vực biên giới) và là tội phạm nguồn của các loại tội phạm khác (trộm cắp, cướp...) gây ra nhiều hiểm họa, hệ lụy cho xã hội và gia đình cần phải tập trung đấu tranh. Vì vậy, việc quy định Đồn Biên phòng vùng sâu, vùng xa mới có thẩm quyền điều tra với tội phạm trên là chưa phù hợp với thực tiễn thi hành pháp luật của BDBP ở khu vực Biên giới.

+ Tại khoản 2, Điều 26, Chương V, đề nghị bổ sung: Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát có quyền hạn quy định tại khoản 1 Điều này đối với tội phạm quy định tại Chương XIII của Bộ luật hình sự.

+ Tại khoản 3, Điều 26, Chương V, đề nghị bổ sung "Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát" vào các vị trí tương ứng và bổ sung Phó Đoàn trưởng được ủy nhiệm thực hiện các quyền hạn của cấp trưởng.

+ Tại khoản 4, Điều 26, Chương V, đề nghị bổ sung "Phó Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát".

+ Tại khoản 5, Điều 26, Chương V, đề nghị bổ sung "Đoàn trưởng, Phó Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát".

- Đề nghị lược bỏ khoản 1, Điều 41, Chương VII. Lý do: Nội dung tại khoản 2, Điều 41 đã bao hàm nội dung quy định tại khoản 1, Điều 41.

6. Đối với quy định về cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra thuộc Cảnh sát biển (CSB).

- Đề nghị tách khoản 1, khoản 4 (phần liên quan đến CSB Việt Nam) thành một điều độc lập. Cụ thể: “*Điều...nhiệm vụ, thẩm quyền điều tra của CSB Việt Nam*” và nội dung giữ nguyên như quy định tại Điều 35 của Luật Tổ chức CQĐT hình sự năm 2015, sửa đổi, bổ sung năm 2021. Lý do: Dự thảo đang quy định tại Điều 32 chung với nhiệm vụ, quyền hạn điều tra của các cơ quan khác trong Quân đội nhân dân được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra, để đảm bảo thống nhất dự thảo.

- Tại khoản 4, Điều 9 của dự thảo: Đề nghị bổ sung Đoàn Trinh sát/CSB là cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của Cảnh sát biển. Lý do: các Đoàn Trinh sát/BTL CSB Việt Nam có chức năng đấu tranh, phòng chống tội phạm, vi phạm pháp luật và xử phạt vi phạm hành chính và Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát là người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của CSB. Theo đó, nếu không quy định Đoàn trưởng, Phó Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát có thẩm quyền nêu trên dẫn đến việc phát hiện tội phạm, thu thập chứng cứ, tài liệu không kịp thời, có thể dẫn tới bỏ sót, bỏ lọt tội phạm trong quá trình thực hiện nhiệm vụ đấu tranh phòng, chống tội phạm, vi phạm pháp luật trên biển.

- Tại điểm a, khoản 1 Điều 32: Đề nghị bổ sung thẩm quyền điều tra ban đầu của CSB đối với 14 loại tội phạm, cụ thể sau: Tội sản xuất, buôn bán hàng cấm (Điều 190); Tội tàng trữ, vận chuyển hàng cấm (Điều 191); Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật hoang dã (Điều 234); Tội đưa chất thải vào lãnh thổ Việt Nam (Điều 239); Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm (Điều 244); Tội nhập khẩu, phát tán các loài ngoại lai xâm hại (Điều 246); Tội vi phạm [234] quy định về quản lý khu bảo tồn thiên nhiên (Điều 245); Tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy (Điều 255); Tội giao cho người không đủ điều kiện điều khiển phương tiện giao thông đường thủy (Điều 276); Tội cản trở hoặc gây rối loạn hoạt động của mạng máy tính, mạng viễn thông, phương tiện điện tử (Điều 287); Tội cướp biển (Điều 302); Tội vi phạm quy định về quản lý vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ (Điều 307); Tội tổ chức, môi giới cho người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép (Điều 349); Tội cưỡng ép người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép (Điều 350). Lý do: xuất phát từ thực tiễn một số vụ việc CSB đã tiến hành điều tra, bắt giữ nhưng không có thẩm quyền khởi tố, điều tra nên phải tiến hành bàn giao vụ án cho cơ quan chức năng khác². Đề nghị bổ sung cụm từ “*tại khu vực biên giới biển*” vào trước cụm từ “*....trên các vùng biển và thềm lục địa của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam...*”.

Lý do: (1) Tại Báo cáo số 1963-BC/ĐĐQH15 ngày 11/10/2023 của Đảng đoàn Quốc hội nhất trí với ý kiến đề xuất của Bộ Quốc phòng và đề nghị Bộ

² Ví dụ: các vụ vận chuyển thuốc lá, pháo nổ, động thực vật quý hiếm...Đặc biệt, năm 2012, CSB đã tiến hành bắt giữ cướp biển trên tàu Zafirah nhưng không có thẩm quyền khởi tố vụ án hình sự với tội cướp biển (theo Điều 302 BLHS) nên đã bàn giao cho Công an địa phương. Do vậy, quá trình đấu tranh, bắt giữ, xử lý không được xuyên suốt, rất dễ dẫn đến việc bỏ sót, lọt tội phạm.

Quốc phòng phối hợp với Bộ Công an đưa nội dung kiến nghị của CSB Việt Nam vào dự án Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi) trong thời gian tới, gồm 03 nội dung sau: (i) Bổ sung “*Đoàn Trinh sát*” là cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra; Đoàn trưởng, Phó Đoàn trưởng Đoàn Trinh sát là người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của lực lượng CSB. (ii) Bổ sung thẩm quyền điều tra ban đầu đối với tội phạm xảy ra trên biển (14 loại tội phạm) được quy định tại Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017)³. (iii) Bổ sung về phạm vi hoạt động của CSB được điều tra ban đầu một số loại tội phạm xảy ra “*tại khu vực biên giới biển*”. Đây là những khó khăn, bất cập đã được CSB Việt Nam tổng kết đánh giá trong 07 năm thi hành Luật Tổ chức CQĐT hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2021). Đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu tiếp thu bổ sung vào dự thảo Tờ trình, để làm cơ sở bổ sung vào dự án Luật Tổ chức CQĐT hình sự (sửa đổi). (2) Để bảo đảm ngăn chặn xử lý tội phạm theo đúng nguyên tắc “*Điều tra kịp thời, nhanh chóng, chính xác, khách quan, toàn diện, đầy đủ*”. Trên thực tế tội phạm trên biển có quan hệ mật thiết, chặt chẽ với trên đất liền; đối tượng phạm tội thường liên kết, nhận chỉ đạo, điều hành đường dây, ổ nhóm, tổ chức, đối tượng chủ mưu, cầm đầu thường ở trên bờ; tang vật, chứng cứ, tài liệu được cất giấu trên đất liền...theo như quy định trên, thì lực lượng chỉ có thẩm quyền điều tra trên biển và thêm lục địa của Việt Nam. Do đó, việc bổ sung “*tại khu vực biên giới biển*” là rất cần thiết và phù hợp với thực tiễn của CSB. Sau khi bổ sung 11 loại tội phạm và cụm từ “*tại khu vực biên giới biển*”, điểm a khoản 1, Điều 32 dự thảo được viết lại như sau:

“a) Các đơn vị thuộc lực lượng Cảnh sát biển khi thực hiện nhiệm vụ trong lĩnh vực quản lý của mình mà phát hiện tội phạm quy định tại Chương XIII và các điều 188, 189, 190, 191, 227, 235, 236, 237, 234, 239, 242, 244, 245, 246, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 272, 273, 276, 282, 284, 287, 302, 303, 304, 305, 307, 309, 311, 346, 347, 348, 349 và 350 của Bộ luật hình sự xảy ra tại khu vực biên giới biển, trên các vùng biển và thêm lục địa của nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam do lực lượng Cảnh sát biển quản lý...”.

- Tại khoản 2, Điều 47: Đề nghị lược bỏ cụm từ “*người thuộc cơ quan, đơn vị*”. Sau khi lược bỏ cụm từ “*người thuộc cơ quan, đơn vị*”, khoản 2, Điều 47 được viết lại như sau: “*2. Khi tiến hành điều tra vụ án, Thủ trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra phân công Cán bộ điều tra giúp mình thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn điều tra theo quy định...*”.

³ Tội sản xuất, buôn bán hàng cấm (Điều 190); Tội tàng trữ, vận chuyển hàng cấm (Điều 191); Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật hoang dã (Điều 234); Tội đưa chất thải vào lãnh thổ Việt Nam (Điều 239); Tội vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm (Điều 244); Tội nhập khẩu, phát tán các loài ngoại lai xâm hại (Điều 246); Tội vi phạm [234] quy định về quản lý khu bảo tồn thiên nhiên (Điều 245); Tội tổ chức sử dụng trái phép chất ma túy (Điều 255); Tội giao cho người không đủ điều kiện điều khiển phương tiện giao thông đường thủy (Điều 276); Tội cản trở hoặc gây rối loạn hoạt động của mạng máy tính, mạng viễn thông, phương tiện điện tử (Điều 287); Tội cướp biển (Điều 302); Tội vi phạm quy định về quản lý vũ khí, vật liệu nổ, công cụ hỗ trợ (Điều 307); Tội tổ chức, môi giới cho người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép (Điều 349); Tội cưỡng ép người khác trốn đi nước ngoài hoặc ở lại nước ngoài trái phép (Điều 350).

7. Một số nội dung khác

- Nhất trí với thẩm quyền của Cơ quan cảnh sát biển theo hướng bỏ thẩm quyền thụ lý, điều tra, giải quyết toàn bộ vụ án từ giai đoạn khởi tố vụ án, khởi tố bị can, tiến hành các hoạt động điều tra, chuyển hồ sơ sang Viện kiểm sát trong vòng 01 tháng đối với một số tội phạm; giữ lại thẩm quyền khởi tố vụ án và tiến hành một số hoạt động điều tra trong vòng 07 ngày được thể hiện tại dự thảo Tờ trình.

- Nghiên cứu sử dụng thống nhất cụm từ “của” hoặc “trong” khi chỉ về hệ thống CQĐT của Công an nhân dân; CQĐT trong Quân đội nhân dân.

- Tại khoản 4 Điều 3 dự thảo quy định bổ sung cụm từ “*những người được quy định tại Bộ luật Tố tụng hình sự*” và được viết thành “*Chỉ cơ quan, người có thẩm quyền quy định trong Luật này và những người được quy định tại Bộ luật Tố tụng hình sự mới được tiến hành hoạt động điều tra hình sự*”. Lý do: Bộ luật Tố tụng hình sự quy định Kiểm sát viên có quyền tiến hành một số hoạt động điều tra khi thực hiện quyền công tố trong một số trường hợp, do vậy đề quy định về nguyên tắc tổ chức điều tra hình sự, phù hợp và thống nhất với Bộ luật Tố tụng hình sự.

- Để phù hợp với quy định của Bộ luật hình sự về tội phạm đề nghị sửa đổi Điều 10 Dự thảo như sau: “*Cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra khi thực hiện nhiệm vụ trong lĩnh vực quản lý của mình mà tiếp nhận tố giác, tin báo về tội phạm hoặc phát hiện hành vi có dấu hiệu tội phạm thì tiến hành các hoạt động kiểm tra, xác minh và điều tra theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự và Luật này*”.

- Về quy định những hành vi bị nghiêm cấm: Theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự, Điều tra viên có nhiệm vụ lập hồ sơ giải quyết nguồn tin về tội phạm, do đó cần bổ sung nội dung tại khoản 1. Điều 14 “*Làm sai lệch hồ sơ vụ án, hồ sơ giải quyết nguồn tin về tội phạm*” để đảm bảo sự phù hợp với quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự. Chưa quy định hành vi tham nhũng, tiêu cực trong hoạt động điều tra là hành vi bị nghiêm cấm nên đề nghị bổ sung “*Nhận hối lộ, môi giới hối lộ, lạm dụng chức vụ, quyền hạn trong khi thi hành công vụ hoặc hành vi tham nhũng, lãng phí, tiêu cực khác*”.

- Quy định bổ sung điểm đ khoản 1, Điều 41 Dự thảo “*tham gia phiên tòa và trình bày các vấn đề liên quan đến vụ án do mình thụ lý, giải quyết theo triệu tập của Tòa án*”. Lý do: Điều tra viên có thể được triệu tập theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự.

- Tại Điều 42 đề nghị bổ sung một khoản về nội dung: Những hành vi bị nghiêm cấm quy định tại Điều 14 Luật này.

- Tại điểm a khoản 4, Điều 43 bổ sung cụm từ “*giải quyết nguồn tin về tội phạm*” và được viết thành “*a) Vi phạm trong công tác giải quyết nguồn tin về tội phạm, điều tra vụ án hình sự...*”.

- Đề nghị bổ sung khoản 2 Điều 55 về trách nhiệm của các bộ, ngành, Ủy ban nhân dân cấp tỉnh: "2. *Phối hợp với nhau, phối hợp với Bộ Công an, Bộ Quốc phòng trong quản lý về điều tra hình sự*".

Đề nghị Bộ Công an tổng hợp./

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Bộ trưởng (để b/c);
- Đ/c Thứ trưởng Võ Minh Lương;
- Các BTL: CSB, BDBP;
- C13, C21, C68, C87;
- Vụ Pháp chế BQP;
- Lưu: VT, PC. LĐ11

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Thượng tướng Võ Minh Lương

BỘ TÀI CHÍNH

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do – Hạnh phúc

Số: /BTC-CHQ
V/v tham gia ý kiến đối với dự thảo Luật
Tổ chức cơ quan điều tra hình sự

Hà Nội, ngày tháng năm 2025

Kính gửi: Bộ Công an.

Phúc đáp công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an đề nghị cho ý kiến đối với Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), Bộ Tài chính có ý kiến tham gia cụ thể như sau:

1. Về các cơ quan và người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của Hải quan (quy định tại khoản 2 Điều 9, Điều 28 dự thảo Luật TCCQĐTHS)

- Tại khoản 2 Điều 9 dự thảo quy định: *Các cơ quan của Hải quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra gồm có Chi cục Điều tra chống buôn lậu; Chi cục Kiểm tra sau thông quan, Hải quan khu vực.*

- Tại Điều 28 dự thảo quy định người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của Hải quan gồm: *Trưởng ban Ban điều tra chống buôn lậu; Trưởng ban Ban kiểm tra sau thông quan, Chi cục trưởng Chi cục Hải quan khu vực và cấp phó của các chức danh này.*

Ý kiến tham gia:

- Về tên gọi: đề nghị sửa đổi bổ sung về tên gọi của các cơ quan và người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra của Hải quan theo Quyết định của Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ quyền hạn của các cơ quan trên, cụ thể:

+ Quyết định số 382/QĐ-BTC ngày 26/02/2025 Bộ Tài chính quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Cục Hải quan, theo đó Tổng cục Hải quan thay đổi tên gọi là Cục Hải quan và tiếp nhận lại toàn bộ chức năng nhiệm vụ quyền hạn của Tổng cục Hải quan.

+ Quyết định số 955/QĐ- BTC ngày 05/3/2025 của Bộ Tài chính, Cục Điều tra chống buôn lậu sau sắp xếp có tên gọi là Chi cục Điều tra chống buôn lậu; Chức danh Cục trưởng, Phó Cục trưởng Cục Điều tra chống buôn lậu sau sắp xếp là Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Điều tra chống buôn lậu.

+ Quyết định số 968/QĐ- BTC ngày 05/3/2025 của Bộ Tài chính: Cục Kiểm tra sau thông quan sau sắp xếp có tên gọi là Chi cục Kiểm tra sau thông

quan; Chức danh Cục trưởng, Phó Cục trưởng Cục Kiểm tra sau thông quan sau sắp xếp là Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Kiểm tra sau thông quan.

+ Quyết định số 966/QĐ- BTC ngày 05/3/2025 của Bộ Tài chính: Cục Hải quan tỉnh, liên tỉnh thành phố trực thuộc trung ương sau sắp xếp có tên gọi là Chi cục Hải quan khu vực từ I đến XX (*về cơ cấu tổ chức gồm nhiều Cục Hải quan tỉnh, liên tỉnh sát nhập với nhau*); Chức danh Cục trưởng, Phó Cục trưởng Cục Hải quan tỉnh, liên tỉnh thành phố trực thuộc trung ương sau sắp xếp là Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Hải quan khu vực I đến XX.

+ Quyết định số 20/QĐ- CHQ ngày 05/3/2025 của Cục Hải quan : Chi cục Hải quan cửa khẩu sau sắp xếp có tên gọi là Hải quan cửa khẩu. Theo đó, chức danh Chi cục trưởng, Phó chi cục trưởng Chi cục Hải quan cửa khẩu sau sắp xếp là Đội trưởng, Phó Đội trưởng Hải quan cửa khẩu.

- *Về nhiệm vụ quyền hạn*: Căn cứ Điều 4, Điều 6 Nghị quyết số 190/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc Hội quy định về xử lý một số vấn đề liên quan đến sắp xếp bộ máy nhà nước, tại các Quyết định của Bộ Tài chính như đã nêu trên, các cơ quan của Hải quan có sự thay đổi về tên gọi và cơ cấu tổ chức (có sự sắp xếp, tinh gọn bộ máy bên trong) nhưng không thay đổi về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và tiếp nhận lại toàn bộ chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của đơn vị cũ chuyển sang (trong đó có nhiệm vụ, quyền hạn khởi tố, điều tra theo pháp luật tổ chức điều tra hình sự và tố tụng hình sự).

- *Về thẩm quyền điều tra của Hải quan cửa khẩu* (theo tổ chức bộ máy cũ là Chi cục Hải quan cửa khẩu): đề nghị tiếp tục quy định Hải quan cửa khẩu, Đội trưởng, Phó Đội trưởng Hải quan cửa khẩu có thẩm quyền điều tra, khởi tố như tổ chức bộ máy trước đây do sau sắp xếp tổ chức bộ máy không có sự thay đổi về chức năng, nhiệm vụ quyền hạn. Việc quy định thẩm quyền điều tra của Hải quan cửa khẩu phù hợp với Điều 4, Điều 6 Nghị quyết số 190/2025/QH15 ngày 19/02/2025 của Quốc Hội, Quyết định của Bộ Tài chính quy định về chức năng, nhiệm vụ của Cục Hải quan, phù hợp với quy định tại điểm a khoản 1 Điều 3 Bộ luật hình sự về nguyên tắc xử lý đối với người phạm tội là phải được phát hiện kịp thời, xử lý nhanh chóng vì Hải quan cửa khẩu là đơn vị trực tiếp thực hiện hoạt động kiểm tra, giám sát, kiểm soát hải quan tại khu vực cửa khẩu nơi hàng hóa xuất nhập khẩu, phương tiện vận tải xuất nhập cảnh...từ nước ngoài đưa vào Việt Nam. Trường hợp không còn thẩm quyền điều tra, khi Hải quan cửa khẩu tiếp nhận tin báo, tố giác tội phạm buôn lậu, vận chuyển trái phép hàng hóa, tiền tệ qua biên giới hoặc phát hiện các hành vi vi phạm pháp luật hình sự phải chuyển cho Chi cục Hải quan khu vực giải quyết, trong khi đặc thù Hải quan cửa khẩu (đặc biệt là các khu vực cửa khẩu đường bộ) thường cách xa trụ sở của Chi cục Hải quan khu vực sẽ không đảm bảo nguyên tắc xử lý tội phạm nhanh chóng, kịp thời...dẫn đến khó khăn, vướng mắc trong thực hiện

thời hạn, trình tự, thủ tục giải quyết nguồn tin tội phạm, khởi tố, điều tra. Việc quy định này cũng phù hợp với thẩm quyền các lực lượng khác được giao tiến hành một số hoạt động điều tra (VD: Hạt kiểm lâm thuộc Chi cục Kiểm Lâm).

Từ những cơ sở trên, Bộ Tài chính đề nghị:

- Dự thảo Khoản 2 Điều 9 Luật như sau: *Các cơ quan của Hải quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra gồm Chi cục Điều tra chống buôn lậu; Chi cục Kiểm tra sau thông quan; Chi cục Hải quan khu vực; Hải quan cửa khẩu.*

- Sửa đổi chức danh của người được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động tại Điều 28 dự thảo Luật như sau: *Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Điều tra chống buôn lậu; Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Kiểm tra sau thông quan; Chi cục trưởng, Phó Chi cục trưởng Chi cục Hải quan khu vực; Đội trưởng, Phó Đội trưởng Hải quan cửa khẩu.*

2. Về nhiệm vụ, quyền hạn điều tra của Hải quan (Điều 28 dự thảo):

- *Về thẩm quyền điều tra các tội phạm:* Theo quy định tại Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự năm 2015 và Dự thảo, cơ quan Hải quan có thẩm quyền khởi tố, thực hiện một số hoạt động điều tra đối với tội phạm quy định tại các điều 188 (Tội buôn lậu), Điều 189 (Tội vận chuyển trái phép hàng hoá, tiền tệ qua biên giới), Điều 190 (Tội sản xuất, buôn bán hàng cấm) của Bộ luật Hình sự.

Tuy nhiên, tội phạm quy định tại Điều 190 và Điều 191 (Tàng trữ, vận chuyển hàng cấm) của Bộ luật Hình sự có cùng đối tượng của tội phạm là “hàng cấm”, được xây dựng tương tự như nhau về các điều khoản cụ thể, có cùng đối tượng là “hàng cấm”, chỉ khác nhau về hành vi “Sản xuất, buôn bán” với hành vi “Tàng trữ, vận chuyển” nên việc chỉ quy định cho cơ quan Hải quan có thẩm quyền điều tra tội phạm tại Điều 190 mà không quy định thẩm quyền điều tra tội phạm tại Điều 191 là chưa phù hợp.

Ngoài ra, xuất phát từ chức năng, nhiệm vụ của hải quan được quy định tại Luật Hải quan, Luật Phòng chống ma túy, Luật Quản lý Thuế... thì cơ quan Hải quan có hoạt động đặc thù là thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về Hải quan tại khu vực biên giới, cửa khẩu, thực hiện thủ tục hải quan, kiểm tra, giám sát, kiểm soát đối với hàng hoá xuất nhập khẩu, phương tiện vận tải xuất nhập cảnh... Trong bối cảnh hội nhập kinh tế quốc tế ngày càng mạnh mẽ đã làm phát sinh nhiều loại tội phạm liên quan đến lĩnh vực quản lý của Hải quan... như các tội phạm về ma túy (Điều 249, 250, 251), vi phạm quy định về bảo vệ động vật nguy cấp, quý, hiếm (Điều 244), tàng trữ, vận chuyển hàng cấm (Điều 191), trốn thuế (Điều 200)... Qua tổng kết thực tiễn thi hành Luật Tổ chức cơ quan điều tra

hình sự, cơ quan Hải quan đã phát hiện chuyển giao cho Cơ quan điều tra có thẩm quyền tổng số 214 vụ việc liên quan đến các loại tội phạm này.

Để đảm bảo nguyên tắc *“phát hiện kịp thời, xử lý nhanh chóng”* của Bộ luật hình sự, đề nghị Ban soạn thảo xem xét, bổ sung thẩm quyền điều tra, khởi tố cho cơ quan Hải quan đối với các tội phạm nêu trên, đặc biệt là tội phạm Tàng trữ, vận chuyển hàng cấm quy định tại Điều 191 của Bộ luật Hình sự.

- Về việc chuyển vật chứng đối với các vụ án hình sự: Xác định vật chứng là một trong những nguồn chứng cứ quan trọng trong việc xác định sự thật khách quan của vụ án, là cơ sở để cơ quan có thẩm quyền tiến hành tố tụng chứng minh tội phạm, người phạm tội và có ý nghĩa rất quan trọng trong việc giải quyết vụ án. Do đó các cơ quan của Hải quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra luôn quan tâm, làm tốt công tác bảo quản đồ vật, tài liệu, vật chứng trong quá trình giải quyết các vụ án, vụ việc trên cơ sở tuân thủ nguyên tắc của Điều 90 Bộ luật Tố tụng hình sự về bảo quản vật chứng: *“Vật chứng phải được bảo quản nguyên vẹn, không để mất mát, lẫn lộn, hư hỏng”*, *“Người có trách nhiệm bảo quản vật chứng mà để mất mát, hư hỏng, phá hủy niêm phong, tiêu dùng, sử dụng trái phép, chuyển nhượng, đánh tráo, cất giấu, hủy hoại vật chứng của vụ án thì tùy tính chất, mức độ vi phạm mà bị xử lý kỷ luật hoặc bị truy cứu trách nhiệm hình sự theo qui định của pháp luật.”*

Qua thực tiễn thi hành Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự, một số vụ án do cơ quan Hải quan khởi tố, ra quyết định tạm giữ vật chứng là: xăng dầu, thực phẩm đông lạnh, pháo nổ, thuốc lá điếu, thuốc tân dược... có yêu cầu đòi hỏi việc bảo quản rất nghiêm ngặt hoặc phải có chế độ bảo quản riêng nếu không dễ dẫn đến hư hỏng, nguy cơ mất an ninh, an toàn trong công tác phòng chống cháy nổ.... Tuy nhiên quy định pháp luật hiện hành không quy định cho cơ quan Hải quan được tổ chức kho vật chứng riêng. Do đó, dẫn đến rất nhiều khó khăn, vướng mắc cho cơ quan Hải quan trong việc quản lý, bảo quản vật chứng khi vụ án đã được khởi tố, chuyển điều tra theo thẩm quyền nhưng cơ quan điều tra không tiếp nhận vật chứng.

Do đó, kiến nghị Ban soạn thảo bổ sung quy định cho cơ quan Hải quan thực hiện việc chuyển hồ sơ vụ án *cùng toàn bộ vật chứng* cho cơ quan điều tra có thẩm quyền trong thời hạn 07 ngày, kể từ ngày ra quyết định khởi tố vụ án.

- Từ những phân tích, đánh giá trên, Bộ Tài chính đề nghị dự thảo khoản 1 Điều 28 như sau: *Cơ quan Hải quan khi thực hiện nhiệm vụ trong lĩnh vực quản lý của mình mà phát hiện tội phạm quy định tại các điều 188, 189, 190, 191, 192, 200, 244, 249, 250 và 251 của Bộ luật Hình sự thì Chi cục trưởng Chi cục Điều tra chống buôn lậu, Chi cục trưởng Chi cục Kiểm tra sau thông quan, Chi*

cục trưởng Chi cục Hải quan khu vực, Đội trưởng Hải quan cửa khẩu quyết định khởi tố vụ án hình sự, lấy lời khai, khám nghiệm hiện trường, trưng cầu giám định, yêu cầu định giá tài sản khi cần thiết, khám xét, thu giữ, tạm giữ và bảo quản vật chứng, tài liệu liên quan trực tiếp đến vụ án, chuyển hồ sơ vụ án cùng toàn bộ vật chứng, tài sản, đồ vật liên quan cho Cơ quan điều tra có thẩm quyền trong thời hạn 07 ngày, kể từ ngày ra quyết định khởi tố vụ án.

3. Về cán bộ điều tra thuộc cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra (Điều 47 dự thảo):

Thực tiễn tổng kết thi hành Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự, Bộ luật Tố tụng hình sự, ngoài việc phân công cấp phó, cán bộ điều tra tiến hành điều tra vụ án hình sự, cơ quan Hải quan còn phân công cấp phó, cán bộ điều tra thụ lý, giải quyết nguồn tin về tội phạm theo trình tự, thủ tục quy định tại Bộ luật Tố tụng hình sự. Việc phân công cán bộ điều tra của cơ quan Hải quan giải quyết nguồn tin về tội phạm cũng phù hợp với Điều 39 của Bộ luật Tố tụng hình sự quy định về nhiệm vụ, quyền hạn và trách nhiệm của cấp trưởng, cấp phó, cán bộ điều tra của các cơ quan của Bộ đội biên phòng, Hải quan, Kiểm lâm, lực lượng Cảnh sát biển, Kiểm ngư được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra.

Từ những phân tích, đánh giá trên, Bộ Tài chính đề nghị dự thảo khoản 2 Điều 47 như sau: *Khi tiến hành giải quyết nguồn tin về tội phạm, điều tra vụ án, cấp trưởng cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra phân công người thuộc cơ quan, đơn vị làm Cán bộ điều tra giúp mình thực hiện nhiệm vụ, quyền hạn điều tra theo quy định của Bộ luật Tố tụng hình sự và Luật này...*

Bộ Tài chính gửi Bộ Công an tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Đ/c Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, CHQ (03b).

**KT.BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Đức Chi

Số: 1070 /BXD-PC

Hà Nội, ngày 27 tháng 03 năm 2025

V/v tham gia ý kiến đối với hồ sơ dự
án Luật Tổ chức cơ quan điều tra
hành sự (sửa đổi).

Kính gửi: Bộ Công an.

Bộ Xây dựng nhận được văn bản số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an về việc đề nghị góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hành sự (sửa đổi) (sau đây gọi là Luật). Sau khi nghiên cứu hồ sơ dự án Luật nêu trên, Bộ Xây dựng có ý kiến như sau:

- Tên dự thảo Tờ trình dự án Luật là “*Tờ trình dự án Luật Tổ chức cơ quan, điều tra hành sự (sửa đổi)*”. Tuy nhiên, nội dung dự thảo Tờ trình và dự thảo Luật đang được xây dựng theo hướng là dự án Luật thay thế Luật Tổ chức cơ quan điều tra hành sự hiện hành. Vì vậy, đề nghị Quý cơ quan rà soát lại nội dung này để đảm bảo tính thống nhất khi đề xuất xây dựng dự án Luật;

- Một số điều khoản trong dự thảo Luật đang đưa ra các phương án để cân nhắc (như Điều 4, Điều 7, Điều 17...). Quý cơ quan có đưa ra lý do xây dựng và lấy ý kiến các phương án tại dự thảo Tờ trình, tuy nhiên chưa nêu đề xuất về phương án lựa chọn cụ thể. Vì vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo nghiên cứu, bổ sung thêm nội dung này tại dự thảo Tờ trình;

- Tại Điều 38 dự thảo Luật: căn cứ quy định tại khoản 1 Điều 37 dự thảo Luật thì “*Điều tra viên là người được bổ nhiệm để làm nhiệm vụ điều tra hành sự*”, theo đó cần đáp ứng các tiêu chuẩn về chuyên môn, nghiệp vụ... để đảm bảo chất lượng, tiến độ và tính chính xác của công tác điều tra. Qua rà soát quy định tại Điều 38 dự thảo Luật với các Điều 46, 47, 48, 49 của Luật tổ chức cơ quan điều tra hành sự năm 2015, tiêu chuẩn của Điều tra viên đã được giảm bớt như: chỉ yêu cầu “*có trình độ đại học trở lên*” thay vì yêu cầu “*có trình độ đại học An ninh, đại học Cảnh sát hoặc cử nhân luật trở lên*” theo quy định hiện hành; không đặt yêu cầu cụ thể về thời gian làm công tác pháp luật.... Vì vậy, đề nghị cơ quan soạn thảo bổ sung, làm rõ lý do có sự điều chỉnh quy định về tiêu chuẩn của Điều tra viên để đảm bảo tính khả thi khi dự án Luật được ban hành.

Trên đây là ý kiến của Bộ Xây dựng về việc tham gia ý kiến đối với hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hành sự (sửa đổi) gửi Quý Bộ nghiên cứu, tổng hợp./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Cục Pháp chế và cải cách hành chính, tư pháp - Bộ Công an;
- Lưu: VT, PC.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Văn Sinh

Số: 1261 /BVHTTDL-PC

Hà Nội, ngày 27 tháng 3 năm 2025

V/v góp ý dự thảo

Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi)

Kính gửi: Bộ Công an

Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch nhận được Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an đề nghị góp ý đối với Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi). Sau khi nghiên cứu, Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch có một số ý kiến như sau:

1. Thống nhất với việc phân định chức năng của Viện kiểm sát, Cơ quan điều tra, Tòa án để bảo đảm không chồng lấn.

2. Để có căn cứ thực tiễn cho việc ban hành các nội dung được quy định tại dự thảo Luật, đề nghị bổ sung tại Tờ trình về cơ sở thực tiễn gồm: những khó khăn, hạn chế nhất định trong thực tế thi hành các nhiệm vụ, quyền hạn của Cơ quan điều tra, để từ đó xác định những vấn đề bất cập cần được dự thảo Luật khắc phục, xử lý.

3. Đề nghị làm rõ cơ chế bảo đảm cho giám sát hoạt động điều tra hình sự của cơ quan, tổ chức, đại biểu dân cử được thực hiện hiệu quả; làm rõ các cơ quan giám sát thông qua phương tiện, hình thức, công cụ nào để thực hiện quyền giám sát. Ví dụ: xác định trách nhiệm của cơ quan điều tra, cơ quan được giao nhiệm vụ tiến hành một số hoạt động điều tra trong việc cung cấp thông tin, tài liệu, kết quả điều tra... theo quy định pháp luật để căn cứ vào đó cơ quan giám sát thực hiện quyền giám sát; xác định quyền của cơ quan, tổ chức, cá nhân giám sát trong trường hợp cơ quan điều tra giải quyết, thông báo kết quả giải quyết chưa thỏa đáng để bảo đảm thực hiện tốt hoạt động giám sát; đề nghị nghiên cứu cân nhắc bổ sung vai trò giám sát của người bào chữa, luật sư có liên quan trong các vụ án điều tra cụ thể.

Trên đây là ý kiến của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về dự thảo Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), kính gửi Bộ Công an nghiên cứu, tổng hợp. *[Chữ ký]*

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Các Thứ trưởng;
- Lưu: VT, PC, ĐTH (7).

KT. BỘ TRƯỞNG

THỨ TRƯỞNG

Trịnh Thị Thủy

BỘ DÂN TỘC VÀ TÔN GIÁO CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 157/BDTTG-PC

V/v góp ý Hồ sơ dự án Luật Tổ chức
cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi)

Hà Nội, ngày 28 tháng 3 năm 2025

Kính gửi: Bộ Công an

Phúc đáp Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20 tháng 03 năm 2025 của Bộ Công an về việc góp ý Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi). Sau khi nghiên cứu, Bộ Dân tộc và Tôn giáo đề nghị Quý Bộ như sau:

1. Về các vấn đề chung

Rà soát để bảo đảm dự án Luật chỉ quy định các nội dung thuộc thẩm quyền của Quốc hội, đồng thời rà soát các quy định liên quan đến tổ chức điều tra hình sự đang được quy định tại các Luật, Nghị quyết của Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội để nghiên cứu đưa vào quy định thống nhất tại dự án Luật này.

2. Về vấn đề cần xin ý kiến trong dự án Luật

a) Đối với thẩm quyền của các cơ quan Cảnh sát biển, Kiểm ngư, Kiểm lâm, Hải quan

Bộ Dân tộc và Tôn giáo đề nghị cân nhắc quy định theo hướng: giữ lại thẩm quyền khởi tố vụ án và tiến hành một số hoạt động điều tra trong vòng 7 ngày của các cơ quan Cảnh sát biển, Kiểm ngư, Kiểm lâm, Hải quan, sau đó cần phải chuyển cho cơ quan điều tra có thẩm quyền để tiến hành điều tra để đảm bảo phù hợp với thực tế và năng lực điều tra của các cơ quan này.

b) Đối với hệ thống cơ quan điều tra của Viện Kiểm sát nhân dân tối cao

Bộ Dân tộc và Tôn giáo đề nghị lựa chọn **Phương án 2** để phân định rõ chức năng, bảo đảm sự kiểm soát quyền lực của các cơ quan có thẩm quyền trong hoạt động tư pháp.

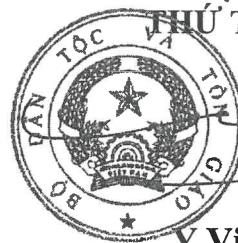
Bộ Dân tộc và Tôn giáo gửi Quý Bộ để tham khảo, hoàn thiện dự án Luật./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, PC.

KT. BỘ TRƯỞNG

THỨ TRƯỞNG

Y Vinh Tor

**NGÂN HÀNG NHÀ NƯỚC
VIỆT NAM**

**CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc**

Số: 2154/NHNN-PC

Hà Nội, ngày 27 tháng 03 năm 2025

V/v đề nghị góp ý kiến Hồ sơ dự án
Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình
sự (sửa đổi)

Kính gửi: Bộ Công an

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam nhận được Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/03/2025 của Bộ Công an về việc đề nghị góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), sau khi nghiên cứu, Ngân hàng Nhà nước Việt Nam không có ý kiến bổ sung.

Ngân hàng Nhà nước Việt Nam gửi quý Bộ để tổng hợp.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Thống đốc NHNN (để b/c);
- PTĐ Đoàn Thái Sơn;
- Lưu VT, PC2, PHung.

**KT. THÔNG ĐỐC
PHÓ THỐNG ĐỐC**

Đoàn Thái Sơn

Số: 421 /BKHCN-TCCB
V/v góp ý Hồ sơ dự án Luật Tổ chức
cơ quan điều tra (sửa đổi).

Hà Nội, ngày 26 tháng 03 năm 2025

Kính gửi: Bộ Công an

Phúc đáp Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an đề nghị góp ý Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), sau khi nghiên cứu, Bộ Khoa học và Công nghệ nhất trí với Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi).

Trên đây là ý kiến của Bộ Khoa học và Công nghệ gửi Quý Bộ để tổng hợp.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để b/c);
- Thứ trưởng Bùi Hoàng Phương;
- Lưu: VT, Vụ TCCB, TTHN.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Bùi Hoàng Phương

BỘ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM

Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 1396 /BGDĐT-PC

Hà Nội, ngày 31 tháng 3 năm 2025

V/v góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật Tổ chức
cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi)

Kính gửi: Bộ Công an

Phúc đáp Công văn số 1001/BCA-V03 ngày 20/3/2025 của Bộ Công an về việc góp ý kiến Hồ sơ dự án Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi), Bộ Giáo dục và Đào tạo có ý kiến như sau:

- Về sự cần thiết: Nhất trí với sự cần thiết ban hành Luật Tổ chức cơ quan điều tra hình sự (sửa đổi);
- Về nội dung: Đề nghị quý Bộ lấy ý kiến các cơ quan liên quan đến nội dung của dự án Luật để xây dựng Luật đảm bảo khả thi.

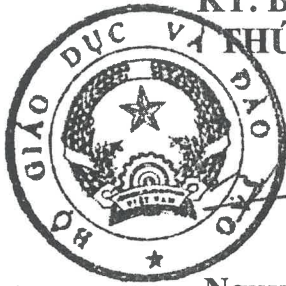
Trên đây là ý kiến của Bộ Giáo dục và Đào tạo, kính gửi quý Bộ tổng hợp.

Trân trọng./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Bộ trưởng (để báo cáo);
- Lưu: VT, PC.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG

Nguyễn Văn Phúc